

De verdronkene

Ander werk van John Banville bij Querido

De blauwe gitaar (roman, 2015)

Mevrouw Osmond (roman, 2018)

Sneeuw (roman, 2021)

April in Spanje (roman, 2022)

Singulariteiten (roman, 2023)

De garage (roman, 2024)

John Banville

De verdronkene

Vertaald door Arie Storm

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2025

The publisher acknowledges the financial assistance of Literature
Ireland (translation fund), Dublin, Ireland.
www.literatureireland.com
info@literatureireland.com

Oorspronkelijke titel *The Drowned*
Oorspronkelijke uitgever Faber & Faber Ltd, Engeland
Copyright © 2024 John Banville
All rights reserved
Copyright vertaling © 2025 Arie Storm / Em. Querido's
Uitgeverij BV, Weteringschans 259, 1017 XJ Amsterdam

Omslag Brigitte Slangen
Omslagbeeld Tom Robinson/Trevillion Images
Foto auteur Douglas Banville

ISBN 978 90 214 9872 0 / NUR 305
www.querido.nl

I

Hij leefde al zo lang alleen, zo ver weg van de wereld en haar eindeloze zwermen mensen, dat hij, toen hij het vreemde ding een beetje scheef in het midden van het veld dat aan het huis grensde zag staan, even niet wist wat het was. Twee rode lichten keken hem vanuit de schemering aan, als de ogen van een in elkaar gehurkt wild dier dat op het punt stond te springen. Zijn hart bonkte drie keer, langzaam en dof, hij voelde het in zijn oren, als het geluid van een trommel ver weg.

Maar het was geen dier. Het was een auto, laag hangend, elegant, duur ogend, gelakt in een glanzend donkergouden tint. In de zich verdiepende duisternis verspreidde hij een gedempte, sinistere gloed. De motor draaide en aan de achterkant ontsnapte uit de uitlaatpijp langzaam dikke grijs-witte rook die spookachtige vleugels leek te vormen.

Het portier aan de rechterkant, de bestuurdersdeur, stond wagenwijd open. Opnieuw dacht hij aan een dier, met wijd opengesperde kaken, dat brulde van pijn en woede. Maar er was geen geluid te horen, behalve dat van een zacht briesje dat door het gebogen gras en de overhellende braamstruiken die nog vol met overrijpe bramen zaten ruiste.

Een auto die op een veld staat vlak bij iemands huis. Nou en? Wat had hij daarmee te maken? Hij zou er verstandig aan doen om door te lopen, alsof hij niets had gezien, naar huis te gaan en zich met zijn eigen zaken te bemoeien. Maar toch was er iets wat hem daar deed stilstaan. Later zou hij er natuurlijk spijt van krijgen dat hij ook maar een seconde had halt gehouden, maar toen was het al te laat en bevond hij zich weer onder de mensen.

Mensen, de vloek van zijn leven.

Vroeg of laat was het toch wel gebeurd. De wereld zou je nooit met rust laten, in vrede, alleen met jezelf. Altijd werd je erbij betrokken en werd je gedwongen om net als iedereen mee te doen met de lol en de spelletjes die er werden gespeeld. Kinderen: de wereld zat barstensvol met kinderen. Geen echte kinderen, die magische, kwetsbare en kostbare wezens, maar vergroeide, slecht ontwikkelde homunculi die heen en weer marcheren, stampend met hun voeten en gebaren makend. Hij was al bang voor ze toen hij klein was en ze allemaal nog kinderen waren of net alsof deden, en nu ze deden alsof ze volwassenen waren was hij nóg banger voor ze.

Ja, het leven was een uit de hand gelopen verjaardagsfeestje, met geschreeuw en gekibbel en spelletjes waarvan hij de regels niet kende, en de ene groep viel de andere aan en ze duwden elkaar omver en dansten als wilden in een kring, en de hele dolle boel vond plaats in een waas van stof, lawaai en een verschrikkelijk hete stank.

Dat was de wereld, zeker. Hun wereld.

Hij zette zijn spullen bij de paal van het hek, zijn hengel en zijn flodderige schoudertas – niet veel gevangen vanmiddag, drie middelgrote baarzen en een koolvis, die hij zou bakken voor de hond – en het oude bliken geldkistje waarin hij zijn boterhammen bewaarde. Hij aarzelde even,

maar ging toen, hoewel zijn hart nog steeds tekeering als een trommel, door het hek naar binnen. *Jij idioot*, zei hij in gedachten tegen zichzelf, zelfs terwijl hij doorliep, *waarom kun je je niet met je eigen zaken bemoeien!*

Hij liep over de met gras begroeide lichte ophoging tussen de twee sporen van de oprit, zijn benen bewogen als vanzelf en voerden hem naar – wat?

Het huis stond een eindje verderop, boven op de heuvel, en hij kon alleen het dak en een stuk van de puntgevel zien.

Hij kwam bij de plek waar de auto al naar links was afgeweken en verder het veld in was gereden, en hij draaide zich om en volgde de dubbele zigzagsporen van de auto door het hoge gras.

Het was een sportwagen, een Mercedes SL, stond er in reliëfletters op de kofferklep, met een dak van stijf zwart canvas dat open kon. Hij wist weinig van auto's, maar genoeg om te weten dat dit geen doorsneemodel was. Wie liet zo'n kostbare machine in een overwoekerd veld staan, met de lichten aan en een draaiende motor? Er hing een geur van uitlaatgassen, heet metaal en leren bekleding. Ook was er een spoor van vrouwenparfum, muskusachtig, een tikje scherp – of beeldde hij zich dat in? Hij boog zich voorover en keek naar binnen.

Aan het contact bungelde een zilveren sleutelhanger, aan de ring zat een leren lipje met een klein rond metaalen schildje waarin het driepuntige Mercedes-logo was gegraveerd. Het kleine dingetje zorgde voor de enige intieme noot tussen al het staal, chroom en glas. Iemand had die sleutelhanger in zijn bezit, iemand bewaarde hem in een zak of een portemonnee, iemand draaide ermee om een vinger, ging achter het stuur zitten, leunde voorover met de sleutel tussen duim en wijsvinger, stak hem in de gleuf,

draaide hem om en liet de motor brullend tot leven komen. Iemand.

Hij vond de schakelaar voor de lichten en deed ze uit, en vervolgens zette hij de motor ook af maar liet de sleutel in het contact zitten. Hij sloot de deur met te veel kracht; hij viel met een klap die klonk als een donderslag dicht. Toen werd het weer stil om hem heen. Hij had het gevoel dat alles zich gretig naar voren bewoog, als omstanders op de plaats van een misdaad of een moord.

Ja, er moest een ruzie zijn geweest, die moest er hebben plaatsgevonden. Je moest wel heel erg de weg kwijt zijn om een Mercedes SL-sportwagen zo hier te laten staan, met de sleutel in het contact, zelfs op dit verlaten stuk kust. Er liepen hier een paar woeste kerels rond, echte idioten, half-wilde boerenzonen, dagloners en af en toe een IRA-man uit het noorden die zich schuilhield na alweer een mislukte bomaanslag of een onhandige overval op een douanepost. Die jongens zouden niet aarzelen om erin te springen om een ritje te maken in dit vergulde juweeltje, en waarschijnlijk zouden ze het ergens langs de weg om een boomstam wikkelen, stomend en rokend, of ze zouden de auto met zijn neus naar voren in twee meter diep water van een verborgen rotsachtige inham parkeren.

Het veld, of de weide zoals hij het waarschijnlijk zou moeten noemen, liep in een flauwe hoek omhoog in de richting van het huis. Hij liep naar de top van de helling, bleef staan en keek om zich heen. De late oktoberavond begon snel donker te worden, maar aan de westelijke hemel was een lange strook wit opvloeiende wolken zichtbaar, zo helder dat hij zijn hand moest opheffen om zijn ogen te beschermen. Tot nu toe was het een uitzonderlijk mooie maand geweest en het goede weer leek nog wel even aan te houden. Hij hoopte vurig dat dit het geval zou zijn.

Niet dat hij veel tijd had voor zomer en zon en gedartel en al die flauwekul, maar door de gedachte aan de naderende winter trok zijn hart zich samen. Zou hij het volhouden, leven als een verschoppeling – dat was hij immers – terwijl hij niemand zag of sprak?

Hij zou het op de een of andere manier moeten zien te redden. Er was geen weg terug. Hij kon niet zomaar worden losgelaten in de wereld, onder de mensen, tussen...

Hou op! Hij sloot zijn ogen en sloeg met een vuist tegen zijn voorhoofd.

Haal diep adem. En nogmaals. En nog een keer. Nu.

Hij opende zijn ogen.

Links van hem was het oppervlak van de avondlijke zee in stukken gehakt, metaalachtig en vaag glinsterend. Er was niets te zien, geen schip of zeil, niets tussen hier en de kust van Wales, onzichtbaar achter de horizon. Hij richtte zijn blik landinwaarts. Het huis stond aan het einde van het graspad dat vanaf de poort omhoogvoerde. Het was een vrij grote boerderij met twee verdiepingen, gebouwd van graniet, met een steil leien dak dat nu glansde in het licht uit het westen, twee hoge schoorstenen en een smeedijzeren windwijzer in de vorm van een kraaiende haan.

Waarom hing hij hier rond? Wat ging het hem allemaal aan, vroeg hij zich opnieuw af, wat had hij met deze verlaten auto te maken en wie had hem achtergelaten? Hij zei tegen zichzelf dat als hij ook maar enigszins verstandig was, hij meteen moest gaan, zich direct moest omdraaien, terug naar de poort moest lopen, zijn tas en zijn boterhammentrommel moest pakken en snel ervandoor moest gaan, voordat de eigenaren van de auto terugkwamen van waar ze ook waren geweest en hem onherroepelijk mee zouden slepen in de vreselijke en ingewikkelde puinhoop die ze zelf hadden gecreëerd.

Op dat moment hoorde hij een stem achter zich roepen, alsof zijn gedachte die had opgeroepen. Hij draaide zich om en zag een gestalte vanuit de richting van de zee over de weide naar hem toe komen. Het was een slungelige man op wankelende benen en met rubberen knieën. Hij zwaaide met een arm boven zijn hoofd, alsof hij aan het verdrinken was en voor de tweede keer bovenkwam. Opnieuw klonk die roep, maar de woorden gingen verloren in de uitgestrektheid van land, lucht en zee.

Wat te doen? O, god, wat te doen? Zich omdraaien en rennen, zoals hij meteen al had moeten doen? De tas en het visgerei kon hij later ophalen, niemand zou het de moeite waard vinden om mee te nemen. Hij kon doen alsof hij de man niet had gezien in het afnemende licht en ook niet had gehoord.

Maar het was al te laat.

In de val!

‘Luister, luister... u moet me helpen,’ hijgde de man, terwijl hij de laatste paar meter van de helling op strompelde, met een lange, bleke hand op zijn heen en weer bewegende borst. ‘Ik denk dat mijn vrouw zichzelf verdrongen heeft.’

Hij zei dat hij Armitage heette. Hij was lang en erg mager, met knokige schouders en een holle borstkas, een hoog en smal hoofd en kleine donkere ogen die te dicht bij elkaar stonden. Zijn geoliede haar was recht naar achteren gekamd: in de ogen van Wymes leek het op de zwarte rubberen muts van een Kanaalzwemmer. Onder een gabardine regenjas droeg hij een marineblauw jasje met koperen knopen en een wijde, crèmekleurige broek die losjes om zijn dunne scheenbenen viel. De kraag met scherpe punten van zijn overhemd stond open. Zijn smalle lakschoenen, sierlijk als dansschoenen en vochtig van de dauw en vol zand,

waren net zo zwart en glanzend als zijn haar. Zijn witte sokken zaten vol met grasvlekken.

Hij hield halt, buiten adem, boog zich voorover en zette zijn handen op zijn knieën, liet zijn hoofd hangen en maakte een soort miauwend geluid. Hilde hij? Een ogenblik later richtte hij zich op. Geen traan te zien. Vreemd genoeg leek hij eerder opgewonden dan overstuur.

‘En u bent?’ vroeg hij.

Zijn vettige accent leek aangezet.

‘Wymes. Denton Wymes. Ik...’

‘Wiems?’

‘Ja. Gespeld W-y-m-e-s, uitgesproken als Wiems.’

Het stoorde hem dat hij zich steeds verplicht voelde deze triviale uitleg te geven, zelfs aan vreemden.

Armitage staaarde hem even zwijgend aan, deed toen een stap naar voren en greep hem bij zijn bovenarmen.

‘Dan bent u geen paddy,’ zei hij met een soort lachje. ‘Godzijdank.’

‘Eigenlijk ben ik wél Iers, als u dat bedoelt,’ zei Wymes stijfjes. ‘Maar niet...’

‘Geen Ier van de veengronden. Dat is nou net het punt. Beste man!’

Wymes knipperde met zijn ogen. Dit voelde allemaal onwerkelijk aan. Had die kerel echt gezegd dat zijn vrouw zichzelf verdrongen had? Misschien was het bedoeld als een groteske grap.

Opeens draaide de man zijn gezicht opzij en slaakte een soort onderdrukte kreet, alsof hij zijn vrouw even was vergeten en hij zich haar nu weer herinnerde. Hij hield Wymes nog steeds bij zijn bovenarmen vast en veegde met de rug van zijn hand over zijn mond.

‘Ze is weg!’ riep hij. ‘Ze is verdwenen in de zee, dat weet ik zeker.’

Het leek een staaltje slecht acteren, maar Wymes zei tegen zichzelf dat mensen zich zo gedragen in een crisis en als ze overstuur zijn.

‘Wacht, kalmeer,’ zei hij met toenemende wanhoop. ‘Ik weet zeker dat er...’

‘Ze is weg!’ Het was bijna een schreeuw. ‘Ik zeg het u, ze heeft zichzelf van de rotsen gegooid, daarbeneden.’

‘Hebt u haar gezien? Ik bedoel, hebt u echt gezien dat ze zichzelf in het water heeft gegooid?’

Hierop bleef Armitage even stil en deed een halve stap achteruit, terwijl hij zijn kleine, sluwe ogen samenknep.

‘U hebt gelijk,’ zei hij plotseling bedachtzaam. ‘Ik heb haar niet zien springen, dat is waar.’

‘Bedoelt u dat ze viel? Was het een ongeluk?’

‘Nee, nee, nee, nee!’ zei Armitage terwijl hij heftig zijn hoofd schudde. ‘Ze stapte uit de auto en rende’ – met een vaag wapperende hand gebaarde hij achter zich – ‘en rende naar de zee, en...’ Hij zweeg en bracht zijn hoofd opzij alsof hij naar een stem luisterde die zachtjes in zijn oor fluisterde. ‘Het zou kunnen,’ zei hij langzaam, ‘dat ze zich achter de rotsen heeft verstopt, zodat ik denk dat ze gesprongen is.’ Hij glimlachte, bijna weemoedig. ‘Dat soort dingen doet ze, weet u.’

Hij leek deze mogelijkheid even te overwegen, maar tot Wymes’ afgrijzen greep hij zijn hand, pakte die stevig vast, handpalmen tegen elkaar, draaide zich om en liep in de richting van de zee, hem achter zich aan trekkend.

Toen Wymes nog een jongen was, hadden zijn ouders hem een keer meegenomen naar het circus. Hij had het allemaal doodeng gevonden – het gegil en de scheetgeluiden van de driekoppige band, de juichende kreten van de acrobaten, de lichten die door de met talkpoeder gevulde duisternis heen schenen – maar toen kwam het allerergste: hij

werd eruit gepikt door een clown. Hij was lang en slungelig, een beetje als Armitage eigenlijk, met een spierwit geschminkt gezicht en een wortelrode pruik waarop een platte hoed met een smalle rand was vastgemaakt. Hij kwam met zijn lange benen over de eerste vier banken aanzetten, duwde mensen opzij en ging zelfs op een paar staan en greep vervolgens de jonge Wymes bij zijn hand en trok hem de piste op.

Hij zou de ervaring nooit vergeten, de hete vingers die zich vastklampten aan de zijne, de geur van schmink en zweet, het hysterische gelach.

Armitage, overwoog hij, zou een goede clown zijn; skeletachtig, spottend en maniakaal.

'Kom op,' zei hij nu, en hij trok nog harder aan Wymes' hand. 'Als ze zich verstopt heeft, vinden we haar snel, de brutale meid. Uiteindelijk zal ze wel tevoorschijn komen... ze was altijd al bang om alleen in het donker te zijn.'

Ja, de man was gek, besloot Wymes, gek, of dronken, of allebei. Hij trok zijn hand terug, deed een stap achteruit, bleef staan, met zijn voeten wijd uit elkaar, vastberaden om geen meter meer toe te geven.

'Het spijt me,' zei hij. 'Ik ben bang dat ik u niet kan helpen. Ik moet...' Hij zocht naar een aannemelijk excuus. 'Ik moet mijn hond uitlaten.'

Armitage bleef ook staan, draaide zich om en keek hem verbaasd aan.

'Uw hond?'

'Ja. Hij zit opgesloten in de caravan, hij zal denken dat ik hem in de steek heb gelaten. Het is een bordercollie. Weet u, bordercollies zijn erg gespannen. Het probleem is dat hij blaft en blaft en de vissen bang maakt.'

'Dat hij wat?'

'Met zijn geblaf jaagt hij de vissen weg. Daarom neem ik hem niet mee.'

'Omdat hij de vissen bang maakt.' Armitage knikte langzaam. 'Ik snap het. Dus u bent een visser.'

'Niet echt. Het is om te eten. Ik bedoel, ik vis om te eten, niet voor de sport.' Hou alsjeblieft op met dat gebabbel. 'Ik woon alleen, ver weg van winkels en zo.'

Armitage kneep zijn lippen op elkaar en tuurde naar de lucht.

'Mijn vrouw,' zei hij met bestudeerde kalmte en hij knikte weer met zijn hoofd, nu nog langzamer, 'mijn vrouw is verdronken of weggelopen en heeft een ongeluk gehad, waarschijnlijk fataal, maar uw hond moet worden uitgelaaten om te plassen. Ik snap het.'

'Het spijt me, ik...'

'Nee nee, u hoeft zich niet te verontschuldigen. Ik begrijp het helemaal. U bevindt zich in een lastig parket. Lassie of de Uitpuilende Blaas zal zich zorgen maken terwijl u hier staat en uw kostbare tijd verspilt door naar mij te luisteren terwijl ik speculeer over het trieste lot van mijn vrouw. Volkomen redelijk, volkomen. Ga maar. Maakt u zich geen zorgen om mij – om óns.'

Niet goed bij zijn hoofd, echt niet, dacht Wymes. Ik zit vast aan deze gek op deze troosteloze kust.

'Kijk, meneer... meneer Armitage,' zei hij vriendelijk, 'waarom gaat u niet naar het huis... ziet u het huis daarboven?... en vraagt u daar of ze om hulp willen bellen?'

'Dat zou ik kunnen doen, ja,' zei Armitage, terwijl hij over zijn kin streek, naar de grond keek en fronste. 'Dat zou ik inderdaad kunnen doen.'

Wymes wilde nog iets zeggen, maar plotseling draaide Armitage zich om en liep de helling op, met knikkende knieën en zwaaiende armen. Hij leek nog het meest op een levensgrote mechanische pop.

'Wacht!' riep Wymes, maar niet zo luid en met zo veel

kracht als mogelijk was. Dit was tenslotte zijn kans om te ontsnappen.

En toch.

Wat als de vrouw van die kerel echt in zee was gevallen of zichzelf erin had gegooid, of was weggelopen, woedend of dronken, of wat dan ook? Misschien was ze uitgegleden op de slijmerige rotsen en had ze iets gebroken, een arm, een been. En Armitage, hoe afstotend hij ook was – hij had iets brallerigs, ondanks of misschien juist dankzij die ingeslikte klinkers van hem en die chique schoenen –, was tenslotte een mens, een man, net als Wymes zelf, een man die wanhopig hulp nodig had. Je kon toch niet zomaar weglopen en hem hier alleen achterlaten in de vallende duisternis. Dat kon toch niet?

Armitage bleef staan en keek verwilderd om zich heen. Het gras kwam bijna tot aan zijn knieën.

De wind was inmiddels opgekomen en ze hoorden het geluid van de golven die op de rotsen sloegen. Als ze echt in het water was gesprongen of gevallen, zei Wymes grimmig tegen zichzelf, dan zou ze nu verdronken zijn, haar lichaam kapot, haar gezicht verbrijzeld, haar kleren gescheurd en half afgerukt. Hij had verdronken mensen gezien. Iets wat je niet snel vergat.

Achter hen ging een licht aan, waardoor de lucht om hen heen plotseling donkerder leek. Een raam boven in het huis gloeide geel. Dat betekende dat er iemand thuis was, een boer waarschijnlijk, met zijn gezin. Die zouden toch zeker geen hulp weigeren aan een man die op zoek was naar zijn verdwenen vrouw? Hij zou hun vragen om de politie te bellen of de reddingsbrigade en terwijl ze dat deden, kon hij onopgemerkt wegglippen. Rakker zou blij zijn hem te zien. Ze zouden samen gaan wandelen, man en hond, over het paadje door de duinen en vervolgens op het strand.

Of nee, niet op het strand. Het lichaam van de vrouw zou daar al aangespoeld kunnen zijn. Stel je voor dat hij erover struikelde, het papperige, fosforescerende vlees, het opgezwollen en gesneden gezicht, het haar gedraaid als zeewier, de ogen die blind voor zich uit starden.

Vastberaden liep hij de helling op, in de richting van het verlichte raam. Hij moest hulp krijgen.

Hij hoorde de man achter zich weer roepen.

'Hé! Wiemus! Wacht!'

Het was altijd zo. Hoe duidelijk hij het ook spelde en uitlegde, iedereen sprak zijn naam altijd verkeerd uit.

'Kom op!' riep hij terug, wenkend met zijn arm. 'Er is geen tijd te verliezen!'

Wat is het leven toch banaal, dacht hij, zelfs op zijn meest dramatische, meest melodramatische momenten. Nu leek hij de acteur te zijn, die overdreven gebaren maakte en slechte teksten uitkraamde.

2

Hij dacht dat het allemaal niet gekker kon worden, en toen werd het toch nog gekker. Terwijl hij voorzichtig door de duisternis over de oneffen grond de helling beklom, hoorde hij achter zich Armitage zachtjes snikken; tenminste, dat dacht hij. Toen besepte hij dat de man niet snikte, maar zachtjes in zichzelf lachte. Dat was dan toch zeker een hysterische aanval? Na een tijdje hield het geluid op. Wymes keek om en zag dat Armitage zich met moeite probeerde te herpakken, zijn schouders rechtte, zijn keel schraapte en met een hand over zijn gezicht streek.

‘Sorry,’ zei hij. ‘Er schoot me net iets te binnen.’

En ondanks zichzelf lachte hij opnieuw luid.

Toen ze bij het huis aankwamen, zagen ze door een raam op de begane grond een man aan een tafel in de keuken zitten. Hij hield een glas in zijn hand, met whiskey, zo te zien. Hij rookte ook een sigaret en leunde achterover op een houten stoel, met één knie over de andere geslagen. Hij had brede schouders, een langwerpige, enigszins bruut ogende knap hoofd en een bos donker krullend haar dat over zijn voorhoofd viel. Hij droeg een donkergroene trui met een militaire look, een geruit overhemd en een lichtbruine ribbroek. Zelfs op deze afstand wekte hij een indruk van

zelfvertrouwen en gemak: de man des huizes.

Aan de andere kant van de keuken stond een vrouw bij een groot zwart fornuis in een diepe koperen pan te roeren. Ze had lang, steil, donker haar, dat ze naar achteren had gebonden met een rode bandana. Ze droeg een oversized wit overhemd, losjes als een schilderskiel, en een wijde pantalon.

Met een opgeheven houten lepel in haar hand draaide ze zich om en wilde iets tegen de man zeggen, maar bevroor in haar houding en keek met opgetrokken wenkbrauwen naar het raam.

Ze moest hen ondanks de duisternis bij het hek hebben gezien, dacht Wymes, of ze moest op de een of andere manier hebben aangevoeld dat ze eraan kwamen. Ondanks zijn beperkte ervaring met vrouwen geloofde hij dat ze over het algemeen alerter waren dan mannen en dat ze de kleine signalen die de wereld eindeloos uitzendt beter konden opvangen. Dat was logisch, want ze waren kwetsbaarder en moesten daarom altijd op hun hoede zijn. Net als kinderen, alleen waren kinderen beter van vertrouwen. O ja.

Hij duwde de grendel van het hek omhoog. Een klein wollig terriërteefje sprong uit de schemering tevoorschijn en snuffelde uitnodigend. Een waakhond waar je echt wat aan had – ongeveer net zo nuttig als zijn eigen Rakker. Armitage trapte naar het wezen, maar dat liet zich niet ontmoedigen. Wymes boog zich voorover en kietelde het lopende tapijtje achter haar oren.

De voordeur ging open en de man die ze hadden gezien verscheen; hij stond een beetje opzij en tekende scherp af tegen het licht achter hem in de hal. Hij was groot en gespierd, gespierder dan hij door het keukenraam had geleken. Op de ellebogen en de schouders van zijn trui waren leren lapjes genaaid.

Een stadsmens, dacht Wymes, een weekendmens die zich als een heer van het platteland voordeed of, met die schouderstukken, als een soldaat die met verlof was. Hij weet niet wat hem en zijn kleine idylle te wachten staat, dacht Wymes niet zonder een zweem van kwaadaardigheid, en onmiddellijk schaamde hij zich.

De man liet zijn sigarettenpeuk op de stenen trede vallen en verpletterde hem onder de punt van zijn schoen. Het hondje rende drie keer rond zijn enkels en ging toen plotse-ling trillend van opwinding zitten.

‘Hallo?’ zei de man tegen het donker.

De stem was diep, de toon neutraal en niet uitdagend. Hij maakte zich geen zorgen. Hij bevond zich in zijn eigen omgeving en stond als de bezitter van dit alles in zijn eigen deuropening.

Opnieuw voelde Wymes een steek onheil. Hij wist dat er iets zou gebeuren, iets wat de wereld van deze man echt op zijn kop zou zetten; iets in een blauw jasje, glimmende schoenen en witte sokken met grasgroene vlekken erop.

De man sprak opnieuw.

‘Kan ik u helpen?’

Armitage stapte naar voren, in het scheve parallellogram van geel licht dat vanuit de deuropening op de kasseien viel en dat de schaduw van de man omlijstte.

‘Sorry dat ik zo stoor,’ zei hij. ‘Een beetje ongemakkelijk... maar ik lijk het vrouwtje kwijt te zijn.’

De man keek wat beter naar hem en Wymes meende een blik van geschrokken verbazing op zijn gezicht te zien.

‘Uw vrouw?’

‘Ik denk dat ze zichzelf heeft verdronken,’ zei Armitage. ‘Ik ben er vrij zeker van dat ze dat heeft gedaan. Of anders in het water is gevallen.’

Hij klonk raar afwezig, alsof het niet echt om zijn ver-

miste vrouw ging maar om iets anders, een geheel andere kwestie.

'Mijn hemel,' zei de man in de deuropening, maar ook hij leek heel ergens anders aan te denken en om de een of andere reden in de war te zijn.

Armitage stelde zichzelf voor: 'Armitage, Ronnie Armitage,' en stak een hand uit.

De man keek ernaar alsof hij niet wist wat het was.

'Verdronken, zegt u?' zei hij. 'U denkt dat uw vrouw verdronken is?'

'Daar lijkt het wel op. Ik bedoel, zo laat het zich aanzien. Ik heb overal gezocht, maar er is geen spoor van haar te bekennen. Het is dus aannemelijk dat ze in het water is gevallen. Arm kind. Het is daar aan die kant heel donker.'

Wymes kwam nu naar voren en duwde Armitage opzij.

'Hebt u een telefoon?' vroeg hij aan de man.

'Een telefoon?'

'Ja, een telefoon. Om om hulp te bellen. Assistentie.'

De vrouw was achter hem in de hal verschenen en bleef daar staan, nog steeds met de houten lepel in haar hand, alsof het een scepter was.

'Wat is er, Charles?' vroeg ze.

Charles. Gewoon een naam, een volkomen gewone naam, maar toch klonk die, uitgesproken op deze scherpe toon, op de een of andere manier onnatuurlijk; het accent uit Zuid-Dublin, hier, terwijl het avond was en de man met zijn rug naar het licht stond en de kasseien glinsterden. Charles, in zijn geribbelde groene trui met de netjes aangebrachte stukjes erop, en de vrouw van Charles, bijna even lang als haar man, slank, met een aantrekkelijke platte borst, een ovaal gezicht, een mooie dunne neus en levendige jadegroene ogen. Het perfecte stel, dacht Wymes, en hij zag de woorden in gedrukte vorm voor zich, bijvoor-

beeld in de kop boven een foto bij het verslag van een misdaad.

‘Het lijkt erop dat er een ongeluk is gebeurd,’ zei Charles tegen zijn vrouw, zonder zich naar haar om te draaien en nog steeds met zijn blik op Armitage gericht, hem aanstaarend alsof hij gehypnotiseerd was. ‘Er is iemand verdronken.’

‘Mijn hemel,’ zei de vrouw, net als haar man, en net als hij klonk ze niet zozeer geschokt als wel verbaasd. Voor Wymes leek het alsof het hele gebeuren vooraf was ingestudeerd en dat iedereen acteerde, hijzelf inclusief.

‘Kom binnen,’ zei de man, en hij draaide zich om terwijl hij zijn hand ophief met de palm naar boven. ‘Ga weg, jij!’ snauwde hij plotseling, met een harde stem. Het hondje jankte en sloop bij de deur vandaan.

‘Het is goed, Schoffie,’ zei de vrouw, en de hond wierp haar een beschuldigende blik toe en verdween in de duisternis.

‘Kom alstublieft binnen,’ zei de man opnieuw, bijna geïrriteerd. ‘De naam is trouwens Ruddock.’ Hij richtte zich tot Wymes. ‘En dit’ – wijzend naar de vrouw – ‘dit is Charlotte, mijn vrouw. Ik ben Charles en zij is Charlotte. Iedereen moet erom lachen.’ Hij liep als een grote man, een beetje slungelig. Halverwege de hal bleef hij staan en draaide zich om naar Armitage. ‘Hoe bent u hier trouwens gekomen?’

‘Sorry?’ zei Armitage, en hij knipperde met zijn ogen.

Hij nam alles met grote belangstelling in zich op: de eikenhouten tafel in de hal, de spiegel met de houten lijst waarvan de achterkant was afgebokkeld zodat de gele zijkant erdoorheen kwam, de rode en grijze vloertegels. Hij neuriede in zichzelf, waarbij hij een laag, zoemend geluid voortbracht. Hij streek met zijn vingers over het gestip-